

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

HISTORIE

Formål for faget historie

Formålet med undervisningen i historie er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokratisk samfund. Det sker ved at fremme deres indsigt i, at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende.

Stk. 2. Ved at arbejde med samspillet mellem fortid, nutid og fremtid skal eleverne udvikle deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres forståelse af og holdning til egen kultur, andre kulturer og menneskers samspil med naturen.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik og fordybelse i vedkommende historiske kundskabsområder og fremme deres indsigt i kontinuitet og forandring. Undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden.

Efter 4. klassetrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive begivenheder fra Danmarks historie ved at inddrage sagn og historiske personligheder
- fortælle om karakteristiske spor og begivenheder fra lokalområdet
- gøre rede for begivenheder, der knytter sig til Danmarks og Nordens grænser
- fortælle om familie, slægt og fællesskaber
- give eksempler på livet på landet og livet i byer i fællesskaber og samfund
- kende til hverdag i andre kulturer, herunder nordiske kulturer
- give eksempler på beslutningsprocesser i fællesskaber og samfund i forbindelse med landsbyting, råd og parlament
- fortælle om sammenhænge mellem materielle kår og hverdagsliv, som det manifesterer sig i sundhed og sygdom, fattigdom og rigdom.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- deltage i arbejdet med at etablere en tidsfrise og placere sig selv og egen familie på denne
- kende forskel på og anvende begreberne fortid, nutid og fremtid
- anvende begreberne generation og levealder og relatere dem til egen livsverden
- berette om episoder, der har betydning for den nærmeste families historie, og beskrive samfundsforholdene
- anvende en tidsfrise til at vise samtidighed mellem begivenheder i Danmark og i andre dele af verden.

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive fremstillinger af historiske begivenheder med egne ord, i tegning og i dramaform
- stille spørgsmål, der kan udbyde forståelsen af historiske beretninger
- udpege synlige spor fra fortiden
- udtrykke egne holdninger til historiske begivenheder og deltage i samtale herom
- gengive historiske fortællinger
- skabe fortællinger om hverdagsmennesker ud fra viden om fortidens begivenheder og samfund
- fremstille modeller og efterligninger af genstande, som kan illustrere fortidens levevis.

Efter 6. klassetrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- fortælle om udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til kongemagt, kirke, landbrug og industri
- give eksempler på relationer mellem lokalhistorie og Danmarks historie
- beskrive sammenhænge mellem Danmarks historie og Nordens og Europas historie, som det kommer til udtryk i kulturen og i alliance- og blokpolitik
- fortælle om historiske personligheder og den betydning, de tillægges for udvikling af politiske og kulturelle fællesskaber, herunder Luther og reformationen samt Grundtvig og folkeoplysningen
- give eksempler på emigration, immigration og mobilitet og den betydning det har for familier
- fortælle om mødet mellem europæere og andre folk under opdagelsesrejser og erobringstogter
- beskrive statslige styreformere som tyranni, oplyst enevælde og demokrati
- beskrive magtforhold mellem samfundsborgere og magthavere reguleret gennem lovgivning, forhandling eller revolution
- give eksempler på betingelser for varefremstilling i forskellige samfundstyper, herunder selvstændige håndværk og landbrug, industrialisering og kollektivisering.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- placere emner og temaer, som klassen har arbejdet med, på klassens tidsfrise og angive geografisk område
- placere begivenheder tidsmæssigt "før", "efter" og "samtidig med" hinanden, dvs. benytte relativ kronologi
- kende betegnelser for tidsepoker, der knytter sig til Danmarks historie, herunder stenalder, bronzealder, jernalder, middelalder og oplysningstid
- give eksempler på tidstypiske fremstillingsformer og opfindelser, der er begrundet i udvikling af værktøj, materialer og videnskab
- sætte begivenheder fra Danmarks historie i tidsmæssig relation til verdens historie.

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive hovedindholdet af en historisk fremstilling og præcisere de vigtigste budskaber
- formulere enkle historiske problemstillinger
- inddrage spor fra fortiden i egne fremstillinger og fortællinger
- anvende relevante informationskilder fra filmklip, internettet og avisartikler
- tage stilling til forskellige fortolknings budskaber
- begrunde egne holdninger til historiske problemstillinger
- give eksempler på de tegn på synsvinkel, som en fortællings ophavsmand viser
- formulere historiske fortællinger, som lægger sociale og kulturelle perspektiver på historiske begivenheder
- etablere historiske scenarier i form af drama, rollespil og udstilling.

Efter 8. klassetrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- angive årsagerne til, at nogle historiske forhold og begivenheder fra Danmarks historie har fået ny betydning i eftertiden, bl.a. nationale sagn, vikingetiden og besættelsestiden
- relatere Danmarks historie til udviklingen i andre områder af Verden i forbindelse med kolonitid, ekspeditioner og udvandring
- give eksempler på samspillet mellem samfundsmæssig udvikling og fællesskaber i relation til politiske partier, fagbevægelse og religiøse bevægelser
- kende baggrund for og udvikling af EU, NATO og FN
- forklare om årsager til og følger af emigration, immigration og mobilitet, herunder europæisk kolonisering af den 3. verden
- beskrive forskellige former for demokrati, herunder antikkens græske demokrati, det første danske folkestyre i 1800-tallet og parlamentarisme
- fortælle om baggrunden for legitimering af magt og ret, herunder Jyske Lov, Den danske Grundlov og Verdenserklæringen om Menneskerettigheder
- kende forskellige politiske ideologiers forklaringer på forholdet mellem produktion, forbrug og ressourcer.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende emner og temaer, som er opført på klassens tidsfrise, som fikspunkter for nye tidsangivne oplysninger
- demonstrere sikker anvendelse af relativ kronologi
- forklare betegnelser for tidsepoker som renæssance, enevælde, folkestyre og industrialisering og forstå deres eventuelle indbyrdes overlapninger
- pege på tidstypiske problemløsninger i relation til handel over grænser og menneskerettigheder
- fortælle om tidsregningen i det klassiske Rom og islamiske kultursamfund og kende baggrunden herfor.

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive hovedindholdet af en historisk fremstilling og angive, hvad der er faktuelle informationer, og hvad der er forklaringer og fortolkninger
- formulere historiske spørgsmål som udgangspunkt for gruppedrøftelser
- give forklaringer på spor fra fortiden i landskabets udformning, bygningsværker og monumenter
- søge oplysning om ophav til forskelligartede informationskilder og tage stilling til pålideligheden
- diskutere forskellige værdier og argumentere for egne holdninger til historiske problemstillinger
- uddrage faktuelle elementer af historiske fortællinger
- formulere historiske fortællinger, hvori personerne udtrykker holdninger til historiske begivenheder
- etablere historiske scenarier og perspektivere det historiske indhold.

Efter 9. klassetrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forklare udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til samfundsborgernes tilværelse under eneherredømme og folkestyre
- beskrive forhold mellem Danmark og andre områder af Verden i lyset af kulturpåvirkning og kulturtransformation
- give eksempler på internationalt hjælpearbejde og de vanskeligheder, der er forbundet hermed
- forklare om positive og negative følger af europæisk udvandring til andre verdensdele
- beskrive det internationale samfunds håndtering af krigsforbrydelser
- beskrive sammenhængen mellem samfund og produktionsformer.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- demonstrere overblik over længerevarende tidsforløb
- kende og anvende romertal som årstal
- drøfte forskellige former for konfliktløsning i fortidens og i nutidens samfund
- give eksempler på nyhedsmediers vurderinger af aktuelle begivenheder og redegøre for, hvordan de er bundet til den tid, vi lever i.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- berette sammenhængende om historiske begivenheder på baggrund af indsamlede oplysninger fra flere kilder
- formulere historiske problemstillinger som udgangspunkt for projektarbejde
- tage stilling til pålideligheden af kildemateriale, bl.a. fra internettet
- give eksempler på begivenheder og samfundsforandringer, der kan forklares ud fra værdier og holdninger, som er fremherskende i en tidsepoke

FRISKOLEN AF 2008

TRIN-OG SLUTMÅL

forholde sig kritisk til samfunds brug af historiske symboler og fortællinger
forsøge at rekonstruere historiske genstande og begivenheder, som kan indgå i en præsentation af et projekt med historisk perspektiv.

Slutmål for faget Historie

Efter 9. klassetrin

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gengive og fortolke begivenheder fra Danmarks historie
- sætte Danmarks historie i relation til Nordens, Europas og Verdens historie
- kende baggrunden for og udviklingen af menneskers gruppedannelser og andre tilhørsforhold baseret på fællesskaber og interessesammenfald
- forklare om kulturer og kulturmøder i et udviklingsperspektiv
- udtrykke sig om, hvordan begreberne magt og ret indgår i historiske sammenhænge
- forklare om produktion, forbrug og ressourcer og deres indbyrdes sammenhænge.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- placere historiske emner og temaer i tid og geografisk område
- kende almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
- gøre rede for sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i
- relatere begivenheder fra Danmarks historie til kultur- og samfundsudvikling i andre dele af verden.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- analysere og fortolke historiske fremstillinger
- indkredse historiske emner og temaer og formulere spørgsmål hertil
- anvende og forholde sig kritisk til forskelligartede materialer og kilder
- sætte sig ind i værdier og holdninger, der ligger til grund for historiske begivenheder og samfundsforandringer
- videregive og skabe fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb
- forsøge at rekonstruere historiske genstande og begivenheder.